

Contabilitatea ORGANIZAȚIILOR NON-PROFIT



RENTROP & STRATON
Digital

www.rs.ro

Înființarea unui ONG pentru protecția animalelor. Tratament contabil

Care sunt pașii de urmat în vederea înființării unui ONG pentru protecția animalelor, cât și monografia contabilă aferentă. Ce declarații trebuie depuse și care sunt taxele și impozitele de plătit către stat?

Asociațiile și fundațiile sunt constituite în baza prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 26/2000, cu modificările și completările ulterioare. Potrivit prevederilor acestei ordonanțe asociațiile și fundațiile astfel constituite sunt persoane juridice de drept privat fără scop patrimonial.

Înființarea asociațiilor și a fundațiilor se face pe baza actului constitutiv încheiat și a statutului. Patrimoniul inițial al asociației, este în valoare de cel puțin un salariu minim brut pe economie, la data constituirii asociației și este alcătuit din aportul în natură și/sau în bani al asociaților. În cazul fundațiilor înființate, limita minimă a activului patrimonial inițial format atât din bunuri în natură cât și din numerar este de 100 de ori salariul minim brut pe economie, la data constituirii fundației.

Asociațiile și fundațiile dobândesc personalitate juridică prin înscrierea în Registrul asociațiilor și fundațiilor. Organizațiile fără scop patrimonial conduc contabilitatea în partida dublă, potrivit prevederilor Ordinului ministrului economiei și finanțelor nr. 1.969/2007, cu modificările și completările ulterioare. Răspunderea pentru organizarea și conducerea contabilității revine administratorului sau altei persoane care are obligația gestionării entității respective.

Persoanele juridice fără scop patrimonial întocmesc situații financiare anuale. Situațiile financiare anuale ale persoanelor juridice fără scop patrimonial sunt supuse verificării:

- de către cenzori;
- de către auditori statutari, în cazul asociațiilor sau fundațiilor recunoscute de Guvernul României ca fiind de utilitate publică.

Asociațiile, fundațiile și federațiile pot desfășura orice alte activități economice dacă acestea au caracter accesoriu și sunt în strânsă legătură cu scopul principal al persoanei juridice. În acest caz se au în vedere și prevederile O.M.F.P. nr. 3.055/2009, pentru înregistrarea operațiunilor aferente activităților economice.

Situațiile financiare anuale ale persoanelor juridice fără scop patrimonial cuprind:

- bilanț;
- contul rezultatului exercițiului;
- notele explicative la situațiile financiare anuale.

Organizațiile fără scop patrimonial care nu desfășoară activități economice, întocmesc situații financiare anuale simplificate formate din:

- bilanț prescurtat;
- contul prescurtat al rezultatului exercițiului;
- notele explicative la situațiile financiare anuale simplificate.

Situațiile financiare anuale trebuie însoțite de o declarație scrisă de asumare a răspunderii conducerii persoanei juridice pentru întocmirea situațiilor financiare anuale în conformitate cu Reglementările contabile pentru persoanele juridice fără scop patrimonial. Termenul de depunere a situațiilor financiare anuale este de 120 de zile de la data încheierii exercițiului financiar.

Obligații declarative:

- **Declarația 112** se depune:
 1. trimestrial – dacă are un număr de până la 3 salariați exclusiv (adică 1 sau 2);
 2. lunar dacă are un număr mai mare de 3 salariați.
- **Declarația 101** se depune:
 1. până pe data de 25 februarie a anului următor.

Pentru activitățile economice desfășurate dacă organizația non-profit este înregistrată în scopuri de TVA se depunde:

- Decontul 300 – lunar sau trimestrial;
- Declarația 394 – la același termen cu decontul 300.

La organizarea contabilității organizațiilor fără scop patrimonial, dacă acestea desfășoară și activități economice trebuie avut în vedere separarea elementelor de natură activelor, cheltuielilor și veniturilor în două categorii: elemente aferente activității fără scop patrimonial și elemente aferente activității economice. Pentru acele elemente care nu sunt separate ca atare prin planul de conturi aprobat prin O.M.F.P. nr. 1.969/2007, separarea pe cele două componente se face prin dezvoltarea de analitice.

Impozitul pe veniturile Organizațiilor fără scop patrimonial este reglementat la art. 15 din Codul fiscal. Astfel, organizațiile non-profit, sunt scutite de la plata impozitului pe profit pentru următoarele tipuri de venituri:

- a) cotizațiile și taxele de înscriere ale membrilor;
- b) contribuțiile bănești sau în natură ale membrilor și simpatizanților;
- c) taxele de înregistrare stabilite potrivit legislației în vigoare;
- d) veniturile obținute din vize, taxe și penalități sportive sau din participarea la competiții și demonstrații sportive;
- e) donațiile și banii sau bunurile primite prin sponsorizare;
- f) dividendele și dobânzile obținute din plasarea disponibilităților rezultate din venituri scutite;
- g) veniturile pentru care se datorează impozit pe spectacole;
- h) resursele obținute din fonduri publice sau din finanțări nerambursabile;

Întocmirea documentelor contabile pentru asociația de proprietari

Asociațiile de proprietari sunt înființate și funcționează în baza prevederilor Legii nr. 230/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea asociațiilor de proprietari cu modificările și completările ulterioare, și ale Hotărârii Guvernului nr. 1.588/2007 pentru aprobarea normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 230/2007.

Potrivit prevederilor actelor normative menționate, asociațiile de proprietari dobândesc personalitate juridică pe baza unei cereri însoțită de statutul, acordul de asociere și procesul-verbal al Adunării generale de constituire se depun și se înregistrează la organul financiar local în a cărui rază teritorială se află clădirea.

Pentru funcționarea asociației de proprietari și verificarea respectării normelor legale de funcționare este necesară existența unui cenzor sau a unei comisii de cenzori. **Cenzorii** se pot alege fie dintre membrii asociației de proprietari sau în situația în care nu se poate alege un cenzor sau comisia de cenzori se va proceda la angajarea unui cenzor din afara asociației de proprietari, persoană fizică ori juridică de specialitate, pe bază de contract sau convenție de prestări de servicii.

Cenzorul sau membrii comisiei de cenzori trebuie să aibă cel puțin studii medii și pot depune, dacă adunarea generală a asociației de proprietari hotărăște astfel, într-un cont bancar al asociației de proprietari, o garanție suficientă și îndeșulătoare, pe baza unui contract de garanție încheiat în acest sens. Comisia de cenzori este formată dintr-un număr impar de membri.

Cuantumul garanției nu poate fi mai mic decât media anuală a totalului cheltuielilor lunare ale asociației. **Deponentul garanției** nu poate dispune de suma depusă drept garanție și nici de dobânda aferentă, decât după îndeplinirea cumulativă a următoarelor condiții:

- aprobarea descărcării de gestiune privind exercițiul financiar precedent de către adunarea generală a membrilor asociației de proprietari;
- încetarea efectelor delegației.

Cenzorul sau comisia de cenzori a asociației de proprietari are, în principal, următoarele atribuții:

- verifică legalitatea actelor și documentelor, a hotărârilor, deciziilor, regulilor și regulamentelor;
- verifică execuția bugetului de venituri și cheltuieli;
- verifică gestiunea financiar-contabilă;
- cel puțin o dată pe an, întocmește și prezintă adunării generale rapoarte asupra activității sale și asupra gestiunii asociației de proprietari, propunând măsuri.

Cenzorul sau cenzorii aleși ai asociației de proprietari pot fi remunerați pe baza unui contract de mandat, conform hotărârii adunării generale a proprietarilor, la data adoptării bugetului anual de venituri și cheltuieli.

Pentru neîndeplinirea atribuțiilor ce le revin, cenzorul sau cenzorii asociației de proprietari răspund personal sau în solidar, în fața legii și a proprietarilor, pentru daunele și prejudiciile cauzate proprietarilor în mod deliberat.

Președintele asociației de proprietari reprezintă asociația de proprietari în relațiile cu terții, în derularea contractelor și își asumă obligații în numele acesteia. Pentru activitatea de administrare care include activități de administrare tehnică, de contabilitate și casierie, asociația de proprietari poate angaja fie persoane fizice atestate pentru funcția de administrator de imobile, fie poate încheia contract de administrare cu persoane juridice specializate și autorizate, care au ca obiect de activitate numai domeniul asociațiilor de proprietari ori care au ca activitate principală administrarea imobilelor pe bază de tarife sau contract. Persoanele fizice pot fi angajate prin încheierea unui contract individual de muncă, conform celor stabilite prin negociere directă.

Demonstratii, seminarii, cursuri organizate de o ONG. Inregistrare venituri si cheltuieli

Problema contabila:

O asociatie non profit are ca scop promovarea unei mai bune intelegeri si aprecieri in randul populatiei din Romania a traditiei culturale ale Japoniei - traditia japoneza a ceaiului.

Activitatile desfasurate in acest scop sunt demonstratii, seminarii, conferinte si cursuri despre istoria, estetica si filosofia ceremoniei ceaiului, prezentate de membrii asociatiei.

Pentru toate aceste activitati se percep taxe de participare (chitante cu explicatia taxa lectii curs de ceai, care se tin saptamanal la sediul asociatiei; contract de prestari servicii pentru demonstratii de ceai la diverse evenimente etc.).

De asemenea exista o cotizatie/contributie anuala a membrilor.

Cheltuielile efectuate sunt chiria si utilitatile sediului, ceaiul, bilete de avion pentru vicepresedintele asociatiei care nu locuieste in Romania si vine pentru a tine demonstratii, remuneratiile instructorilor care tin cursurile de ceai.

Care ar fi modalitatea de a sustine aceste activitati pentru scopul propus dar sa nu fie considerate a fi venituri economice?

Daca se desfasoara activitati economice cum impart cheltuielile mentionate in economice si pentru scop nelucrativ?

Solutia contabila:

Veniturile din activitatile fara scop patrimonial cuprind potrivit prevederilor art. 187 alin (8) din OMFP 1969/2007:

- venituri din cotizatiile si contributiile banesti sau in natura ale membrilor si simpatizantilor;

- venituri din taxele de inregistrare stabilite potrivit legislatiei in vigoare;
- venituri din donatii si sume sau bunuri primite prin sponsorizare;
- venituri din dobanzile si dividendele obtinute din plasarea disponibilitatilor rezultate din activitatile fara scop patrimonial;
- venituri pentru care se datoreaza impozit pe spectacole;
- resurse obtinute de la bugetul de stat si/sau de la bugetele locale si subventii pentru venituri;
- venituri din actiuni ocazionale, utilizate in scop social sau profesional, potrivit statutului de organizare si functionare;
- venituri rezultate din cedarea activelor corporale aflate in proprietatea persoanelor juridice fara scop patrimonial, altele decat cele care sunt sau au fost folosite in activitatea economica;

Monografie privind inregistrarea subventiilor in contabilitatea organizatiilor fara scop patrimonial

Inregistrarea in contabilitate a subventiilor si fondurilor nerambursabile primite de organizatiile fara scop patrimonial se realizeaza conform prevederilor O.M.E.F. nr. 1.969/2007, cu modificarile si completarile ulterioare.

In categoria subventiilor se cuprind atat subventiile aferente activelor cat si subventiile aferente veniturilor. Acestea pot fi primite de la guvern, agentii guvernamentale si alte institutii similare nationale si internationale.

Subventiile aferente activelor reprezinta subventii pentru acordarea carora principala conditie este ca entitatea beneficiara sa cumpere, sa construiasca sau achizitioneze active imobilizate.

Subventiile aferente veniturilor cuprind toate subventiile, altele decat cele pentru active.

Indiferent de natura subventiei acestea se recunosc, pe o baza sistematica, drept venituri ale perioadelor corespunzatoare cheltuielilor aferente pe care aceste subventii urmeaza sa le compenseze.

Subventiile pentru active se inregistreaza in contabilitate ca subventii pentru investitii si se recunosc in bilant ca venit amanat.

Venitul amanat se inregistreaza in contul rezultatului exercitiului pe masura inregistrarii cheltuielilor cu amortizarea sau la casarea ori cedarea activelor.

Imprumuturile nerambursabile au caracter de subventii si se evidentiaza distinct in cadrul subventiilor.

In cazul in care intr-o perioada se incaseaza subventii aferente unor cheltuieli care nu au fost inca efectuate, subventiile primite nu reprezinta venituri ale acelei perioade curente. In cazul in care se constata neindeplinirea conditiilor totale sau partiale a conditiilor atasate primirii unei subventii se poate solicita entitatii restituirea acesteia integrala sau partiala. Inregistrarea in contabilitate a restituirii se face prin reducerea

soldului venitului amanat cu suma rambursabila iar in masura in care aceasta depaseste soldul venitului amanat se recunoaste imediat o cheltuiala.

In cadrul acordarii subventiilor se identifica doua operatiuni distincte, si anume:

- acordarea subventiei
- efectuarea cheltuielilor care au fost subventionate sau achizitia mijloacelor fixe carora le este aferenta subventia, daca este o subventie aferenta activelor.

Prevederi de natura fiscala referitoare la subventii

Potrivit prevederilor art. 15 alin (2) lit. h) din Legea nr. 571/2003, privind Codul fiscal, cu modificarile si completarile ulterioare, resursele obtinute din fonduri publice sau din finantari nerambursabile de catre organizatiile fara scop patrimonial sunt venituri scutite la plata impozitului pe profit.

Deducerea TVA

Orice persoana impozabila are dreptul sa deduca taxa aferenta achizitiilor, daca acestea sunt destinate realizarii unor operatiuni taxabile sau unor operatiuni scutite de taxa, care dau drept de deducere.

Pentru a putea beneficia de deducerea TVA aferenta, este necesar ca persoana juridica sa detina o factura emisa conform prevederilor Codului fiscal.

In cazul organizatiilor fara scop patrimonial, acestea pot deduce TVA pentru achizitiile efectuate, daca acestea sunt aferente unor activitati economice, efectuate de catre organizatie, din sfera de aplicare a TVA.

Cheltuieli eligibile in cadrul finantarilor nerambursabile

Conform prevederilor art. 15, alin. (1) din O.U.G. nr. 64/2009, pot solicita rambursarea taxei pe valoarea adaugata:

- a) institutiile publice finantate integral din venituri proprii si/sau finantate partial de la bugetul de stat, bugetul asigurarilor sociale de stat ori bugetele fondurilor speciale;
- b) autoritati ale administratiei publice locale sau entitati publice finantate integral din bugetele acestora;
- c) entitati publice locale finantate integral din venituri proprii si/sau finantate partial de la bugetele locale;
- d) organisme neguvernamentale nonprofit, de utilitate publica, cu personalitate juridica, care functioneaza in domeniul dezvoltarii regionale;
- e) organisme neguvernamentale nonprofit, cu personalitate juridica, pentru activitatea desfasurata fara scop patrimonial;
- f) unitati de cult si structuri ale cultelor apartinand cultelor religioase recunoscute in Romania, conform Legii nr. 489/2006 privind libertatea religioasa si regimul general al cultelor;
- g) societati comerciale care au calitatea de furnizori de formare profesionala, care desfasoara numai activitati scutite de taxa pe valoare adaugata, fara drept de deducere.

Astfel, in cadrul proiectelor cu finantare nerambursabila, TVA este cheltuiala eligibila pentru organizatiile fara scop patrimonial, care suporta in mod final TVA.

Potrivit prevederilor Ordinului Presedintelui ANAF nr. 33/2012 in vederea rambursarii cheltuielilor eligibile, beneficiarii au obligatia depunerii, ca anexa a fiecărei cereri de rambursare, a unei declaratii pe propria raspundere privind nedeductibilitatea taxei pe valoarea adaugata.

Ce activitati economice poate desfasura un ONG pentru a obtine profit din care sa poata sustine obiectivele pentru care a fost constituit

Situatiile financiare anuale, insotite de raportul administratorilor pentru exercitiul financiar in cauza, sunt supuse aprobarii Adunarii generale, potrivit legislatiei in vigoare. Evidentierea in contabilitate a repartizarii pe destinatii a profitului contabil se efectueaza in conformitate cu prevederile Ordinului ministrului economiei si finantelor nr. 1.969/2007, cu modificarile si completarile ulterioare in baza Hotararii adunarii generale a organizatiei non-guvernamentale dupa data la care Adunarea generala a aprobat repartizarea excedentului/profitului.

Inregistrarea in contabilitate a activitatii economice desfasurate in cursul exercitiului financiar 2012:

- **Achizitia de materii prime si materiale** in suma de 50.000 lei, din care: materii prime 41.000 lei, materiale auxiliare 9.000 lei. Pretul de achizitie include si TVA, care nu se evidentiaza separat asociatia nefiind platitoare de TVA.

%	=	401	50.000 lei
301		„Furnizori”	41.000 lei
„Materii prime”			
302			9.000 lei
„Materiale consumabile”			

- **Consumul de materii prime** pe baza bonurilor de consum intocmite la momentul dării in consum a acestora:

601/analitic activ. economica	=	301	41.000 lei
„Cheltuieli cu materiile prime”		„Materii prime”	

- **Consumul de materiale consumabile** pe baza bonurilor de consum intocmite:

602/analitic activ. economica	=	302	9.000 lei
„Cheltuieli cu materialele consumabile”		„Materiale consumabile”	

- **Salarii personal care lucreaza in atelier** – 25.000 lei:

641/analitic activ. economica	=	421	25.000 lei
-------------------------------	---	-----	------------

„Cheltuieli cu salariile personalului”

„Personal - salarii datorate”

• **Inregistrarea contributiilor suportate de asociatie**

✓ **CAS:** $20,8\% \times 25.000 \text{ lei} = 5.200 \text{ lei}$

6451/analitic activ. economica	=	4311	5.200 lei
„Contributia unitatii la asigurarile sociale”		„Contributia unitatii la asigurarile sociale”	

✓ **Fondul de sanatate:** $5,2\% \times 25.000 \text{ lei} = 1.300 \text{ lei}$

6453/analitic activ. economica	=	4313	1.300 lei
„Contributia angajatorului pentru asigurarile sociale de sanatate”		„Contributia angajatorului pentru asigurarile sociale de sanatate”	

✓ **Fondul de somaj:** $0,5\% \times 25.000 \text{ lei} = 125 \text{ lei}$

6452/analitic activ. Economica	=	4371	125 lei
„Contributia unitatii pentru ajutorul de somaj”		„Contributia unitatii la fondul de somaj”	

✓ **Contributia pentru concedii si indemnizatii de asigurari sociale de sanatate:**
 $0,85\% \times 25.000 \text{ lei} = 213 \text{ lei}$

6453/analitic activ. economica	=	4313	213 lei
„Contributia angajatorului pentru asigurarile sociale de sanatate”		„Contributia angajatorului pentru asigurarile sociale de sanatate”	

✓ **Contributia pentru fondul de garantare a creantelor salariale:** $0,25\% \times 25.000 \text{ lei} = 63 \text{ lei}$

635/ analitic activ. economica	=	447	63 lei
„Cheltuieli cu alte impozite, taxe si varsaminte asimilate”		„Fonduri speciale - taxe si varsaminte asimilate”	

✓ **Contributia de asigurare pentru accidente de munca si boli profesionale.**
Cota conform codului CAEN: 213 lei.

6451/ analitic activ. economica	=	4311	213 lei
„Contributia unitatii la asigurarile sociale”		„Contributia unitatii la asigurarile sociale”	